

Cyngor Bwrdeistref Sirol
MERTHYR TUDFUL
MERTHYR TYDFIL
County Borough Council

POLISI DERBYN YSGOL

2025/26

RHAN UN

POLISI DERBYN

A. DEWIS YSGOL

Mae derbyn plant i ysgolion yn cael ei reoli a'i weinyddu gan 'Awdurdod Derbyn'. Yn achos ysgolion cymunedol, yr awdurdod derbyn yw Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful a elwir hefyd yn awdurdod.

Yn achos ysgolion gwirfoddol a gynorthwyr (ffydd), yr awdurdod derbyn yw corff llywodraethu'r ysgol unigol.

O fewn y Fwrdeistref Sirol mae gan bob ysgol ei dalgylch dynodedig ei hun. Mae'r rhan fwyaf o rieni/gofalwyr yn anfon eu plentyn i'r ysgol 'leol', ond mae rhai rhieni/gofalwyr yn arfer eu hawl i ddatgan dewis ysgol wahanol. Ym mhob achos, bydd angen i rieni/gofalwyr disgyblion sydd i fod i newid ysgolion ym mis Medi 2025 ddangos, ar y cais derbyn swyddogol, eu dewis ysgol. **Nid oes gan unrhyw un hawl awtomatig i fynychu ysgol ond bydd pob cais swyddogol, a gyflwynir cyn y dyddiad cau, yn cael ei ystyried.** Derbyniadau ar-lein ([Gwneud cais am le mewn ysgol | Bydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful](#) ar agor i'r **holl rieni/gofalwyr perthnasol yn ystod yr wythnos sy'n dechrau 2 Medi 2024.** **Bydd ceisiadau copi caled ar gael ar gais a bydd angen eu dychwelyd i'r Tîm Derbyn i Ysgolion, Adran Addysg, Y Ganolfan Ddinesig, Stryd y Castell, Merthyr Tudful, CF47 8AN er mwyn cyd-fynd â hoffterau rhieni/gofalwyr gyda'r lleoedd sydd ar gael yn yr ysgol o'u dewis. Mae'r amserlen mynediad fel a ganlyn:**

Carfan derbyn	Dyddiad Cau
Ysgol Gynradd Blwyddyn 7	20 Rhagfyr 2024
Dosbarth Derbyn Ysgolion Cynradd (4 oed cyn 1 Medi 2025)	20 Rhagfyr 2024
Dosbarth Meithrin Ysgolion Cynradd (3 oed cyn 1 Medi 2025)	30 Tachwedd 2024
Dosbarth Cyn-Meithrin Ysgol Gynradd Tymor y Gwanwyn – Ionawr 2026 (3ydd pen-blwydd yn disgyn rhwng 1 Medi 2025 a 31 Rhagfyr 2025)	28 Chwefror 2025
Tymor yr Haf Dosbarth Cyn-Feithrin Ysgol Gynradd – Ebrill 2026 (3ydd pen-blwydd yn disgyn rhwng 1 Ionawr 2025 a 31 Mawrth 2025)	31 Mai 2025

Mae angen i rieni/gofalwyr wneud cais am le:

- Ar gyfer derbyn i ddosbarth cyn-meithrin / meithrin. Sylwch fod derbyn i'r ysgol cyn oed meithrin a'r feithrinfa yn gofnodion ar wahân, ond byddwn yn defnyddio'r un ffurflen gais ar gyfer y ddau gais oni bai bod rhiant yn ein cynghori fel arall;
- Ar gyfer derbyn i ddosbarth derbyn;
- Trosglwyddo o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd; a
- Ar unrhyw adeg maent yn dymuno trosglwyddo eu plentyn o un ysgol i'r llall.

Gall rhieni/gofalwyr fynegi ymhellach eu hawl i ddewis ysgol cyfrwng Cymraeg neu ysgol wirfoddol a gynorthwyr gan yr eglwys.

Rhaid i'r **awdurdod a llywodraethwyr yr ysgol** gydymffurfio ag unrhyw ddewis a fynegir, ar yr amod bod lle yn yr ysgol. Fodd bynnag, mae'n rhaid i'r penderfyniad i dderbyn disgyblion roi sylw i:

- ddarpariaeth gyffredinol addysg effeithlon a defnydd effeithlon o adnoddau;
- Deddf Addysg 1998, sy'n caniatáu i awdurdod derbyn wrthod cydymffurfio â dewis rhieni/gofalwyr am gyfnod o ddwy flynedd yn dilyn ail waharddiad parhaol neu ddilynol.
- Rhaid ystyried ceisiadau ar ran disgyblion sy'n byw y tu allan i'r ardal 'dalgyllch' gan wybod y galw yn y dyfodol am leoedd o fewn ardal leol yr ysgol;
- Canllawiau terfynau maint dosbarthiadau sy'n cyfyngu ar nifer y disgyblion mewn ysgolion cynradd i 30.

Ni fydd gan ddisgybl sy'n mynychu ysgol y tu allan i'w ddalgyllch dynodedig lleol ac sy'n gwneud cais i fynychu'r ysgol ardal leol hawl mynediad awtomatig i'r ysgol honno. Bydd y penderfyniad ynglŷn â derbyn yn dibynnu ar nifer derbyn yr ysgol a nifer y disgyblion yn y grŵp blwyddyn benodol h.y. a oes lle.

Mae'r dalgyllchoedd ar gyfer ysgolion sy'n darparu addysg gynradd fel arfer yn cael eu grwpio gyda'i gilydd i ffurfio dalgyllch cysylltiedig ar gyfer pob ysgol uwchradd a gynhelir. Rhaid i ddisgyblion sy'n byw y tu allan i ddalgyllch ysgol uwchradd ofyn am fynediad drwy'r trefniadau cyhoeddus. Nid yw derbyn /mynychu ysgol gynradd fwydo yn darparu derbyniad awtomatig i'r ysgol uwchradd a ffeirir.

Nod pob ysgol o fewn yr awdurdod yw rhoi cyfle addysgol i'w disgyblion sy'n gweddu orau i anghenion pob plentyn unigol. Bydd gan rai disgyblion anghenion dysgu sy'n gofyn am ddarpariaeth addysgol arbennig ac, mewn rhai achosion, bydd rhieni/gofalwyr yn derbyn cymorth ac arweiniad arbenigol ynghylch dewis yr ysgol ar gyfer eu plentyn. Anogir pob rhiant/gofalwr i drafod meysydd sy'n peri pryder posibl gyda'u Pennaeth Lleol sydd hefyd â mynediad at gyngor arbenigol. Mae polisi'r awdurdod yn ystyried darpariaeth y Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol (Cymru) a'r Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY).

Bydd Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn prosesu'r wybodaeth yn unol â'r Ddeddfwriaeth Diogelu Data, gan gynnwys Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol yr UE (GDPR). Bydd unrhyw wybodaeth bersonol yn cael ei chadw'n gyfrinachol a dim ond y bobl angenrheidiol fydd yn gallu ei gweld neu ei defnyddio. Mae'r bobl a all dderbyn y wybodaeth a ddarparwch yn cynnwys: yr ysgol gyfredol (os o gwbl), yr ysgol y mae'r disgybl i'w derbyn iddi, AAY, Cynhwysiant, Gwasanaethau Cymdeithasol, Plant sy'n Derbyn Gofal ac unrhyw sefydliad, gan gynnwys Adrannau eraill y Cyngor sydd yn ymchwilio yn gyfreithlon i honiadau o dwyll, troseddau eraill neu amddiffyn plant. Sylwch y gall eich gwybodaeth hefyd gael ei chroeswrio a'i gwrio yn erbyn gwybodaeth a gedwir gan adrannau eraill y

Cyngor. Gellir defnyddio gwybodaeth hefyd mewn ffurf ddiennw at ddibenion ystadegol.

B. TERFYN DERBYN

1. Mae gan bob ysgol rif derbyn sy'n cael ei bennu yn ôl maint corfforol yr ysgol yn unol â chyfrifiad 'Mesur Gallu Ysgolion yng Nghymru' Llywodraeth Cymru. Mae'r nifer derbyn yn cynrychioli nifer y disgyblion y dylid eu derbyn i flwyddyn fynediad arferol yr ysgol (h.y. derbyn mewn ysgolion cynradd a Blwyddyn 7 mewn ysgolion uwchradd) os derbynnir digon o geisiadau am fynediad. Ni ddylid mynd y tu hwnt i'r nifer derbyn fel arfer. Ym mhob un ond yr amgylchiadau mwyaf eithriadol, byddai'r rhif derbyn yn cael ei gymhwyso i grwpiau blwyddyn ac eithrio'r flwyddyn mynediad arferol.
2. Fel arfer, bydd plentyn yn cael cynnig mynediad i ysgol o ddewis y rhieni/gofalwyr oni bai bod y nifer derbyn wedi'i gyrraedd. Pan fydd ceisiadau'n mynd y tu hwnt i leoedd, bydd y meini prawf gordanysgrifio derbyn yn cael eu cymhwyso.
3. Mae maint dosbarthiadau babanod wedi'i gyfyngu yn ôl y gyfraith i 30 neu lai o ddisgyblion. Os cyrhaeddir y rhif derbyn perthnasol, ni fydd yr awdurdod yn derbyn plentyn i grŵp blwyddyn lle byddai gwneud hynny'n gwrthdaro â'r deddfwriaeth maint dosbarth. Fodd bynnag, gellir eithrio rhai plant ('disgyblion sydd wedi'u heithrio') at ddibenion canfod a eir y tu hwnt i'r terfyn o 30. Mae'r rhain bellach yn cynnwys:-
 - Derbyn 'plant sy'n derbyn gofal' a 'phlant sy'n derbyn gofal yn flaenorol' y tu allan i'r cylch derbyn arferol;
 - Disgyblion Derbyn sy'n cael eu derbyn allan o'r cylch derbyn arferol ar ôl diwrnod cyntaf y flwyddyn ysgol lle nad yw'r ysgol wedi cyrraedd ei rhif derbyn ond sydd eisoes wedi trefnu ei dosbarthiadau.
 - Lle nad oes ond un lle ar gael a bod plant o enedigaethau lluosog (efeilliaid, tripledi) yn cael blaenoriaeth nesaf, i gydymffurfio â deddfwriaeth maint dosbarthiadau babanod, bydd rhieni'n cael dewis lle ar adeg gwneud cais. Gall y rheoliadau ganiatáu eithriadau i derfynau maint y dosbarth o dan yr amgylchiadau hyn.
4. Mae'r rhan fwyaf o ysgolion cynradd y Fwrdeistref Sirol hefyd yn darparu addysg feithrin. Fodd bynnag, **nid oes mynediad awtomatig i:**
 - ddosbarth meithrin o grŵp cyn-feithrin (ar gyfer disgyblion 3 oed erbyn 1 Medi);
 - Dosbarth Derbyn i blant (4 oed erbyn 1 Medi) sydd wedi mynychu dosbarth meithrin mewn ysgol

Bydd angen ceisiadau am leoedd a bydd meini prawf gordanysgrifio yn cael eu cymhwyso os bydd angen.

Yr oedrannau arferol ar gyfer derbyn ym Mwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yw:

3-4 oed mewn meithrinfeydd neu ysgolion meithrin,
4-5 oed mewn ysgolion cynradd,

C TREFNIADAETH YSGOLION

Mae pob ysgol yn yr awdurdod yn gyd-addysgol

1. Addysg Feithrin

Safbwynt hirsefydlog yr awdurdod lleol yw y dylai pob plentyn gael mynediad i addysg feithrin **ran-amser** am ddim o ddechrau'r tymor yn dilyn pen-blwydd y plentyn yn dair oed. Yn ymarferol, mae plant yn dechrau mynychu addysg feithrin yn yr ysgol yn 3 neu 4 oed, yn dibynnu ar gyfyngiadau ar nifer y dosbarthiadau a'r galw lleol.

Mae'r Polisi Derbyn i Addysg Feithrin yn cael ei adolygu'n flynyddol fel rhan o'r trefniadau derbyn cyhoeddedig a bwriedir i'r ddarpariaeth addysg feithrin ganlynol gael ei chynnig ar gyfer 2025/26

Pob Ysgol

- Bydd pob lle cyn meithrin (FPN1) yn rhan-amser am o leiaf dwy awr a hanner y dydd.
- Bydd pob lle meithrin (FPN2) yn llawn amser am o leiaf bum awr y dydd.

Sylwch y bydd pob lle addysg feithrin yn cael ei gynnig yn amodol ar gyfyngiadau capasiti fel y penderfynir gan yr awdurdod lleol. Nid oes **hawl i apelio** am dderbyniadau meithrin gan fod addysg feithrin yn anstatudol h.y. yn cael ei ddarparu cyn oedran ysgol statudol. Er nad yw'n gallu rheoli derbyniadau addysg feithrin a gynigir gan ysgolion gwirfoddol a gynorthwyr yn uniongyrchol, mae'r awdurdod lleol yn pennu'r trefniadau cyllido ar gyfer pob lle addysg feithrin ar draws ei ysgolion a gynhelir, gan gynnwys ysgolion a gynhelir yn wirfoddol.

Mae'r trefniadau dirprwyedig presennol yn ei gwneud yn ofynnol i ysgolion dderbyn cyllid yn unol â'r Polisi Derbyn i Addysg Feithrin ac felly cynigir y trefniadau cyllido canlynol ar gyfer pob ysgol:

Mae'r holl leoedd cyn meithrin (FPN1) ym mis Ionawr ac Ebrill i'w hariannu fel rhan-amser yn unig h.y. 50% o le llawn amser.

Mae'r holl leoedd meithrin (FPN2) i'w hariannu yn llawn amser.

Sylwer:

- Nid yw disgyblion oed meithrin yn gymwys i gael cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol
- Ar gyfer disgyblion cyn oed meithrin (lleoedd rhan amser), cyfrifoldeb Pennaeth yr ysgol yw dyrannu sesiynau bore a phrynhawn.
- Gellir gohirio dyddiad cychwyn plentyn yn y feithrinfa os nad ydynt wedi'u hyfforddi'n llawn yn y toiled. Gellir trafod hyn gyda'r feithrinfa unwaith y bydd lle wedi'i ddyrannu i'r plentyn.

Derbyniadau cyn-feithrin (Rising 3's)

Mae plant sy'n troi'n 3 oed rhwng 1 Medi a 31 Mawrth (*Rising 3's*) yn gymwys i wneud cais am le cyn oed meithrin i ddechrau'r tymor ar ôl eu pen-blwydd yn dair oed h.y. yn Nhyrnor y Gwanwyn a'r Haf bob blwyddyn. Darperir lleoedd cyn oed meithrin yn amodol ar argaeledd

ac ni ellir eu gwarantu mewn unrhyw ysgol. Unwaith y tybir bod y feithrin yn llawn, ni chaniateir derbyn unrhyw ddisgyblion cyn oed meithrin pellach.

Ni fydd gan y plant hynny sy'n cael eu derbyn i **ddosbarth cyn oed meithrin hawl awtomatig i barhau ag addysg yn yr ysgol honno**. Er y gwneir pob ymdrech i ddarparu ar gyfer y disgyblion hyn i drosglwyddo i'r dosbarth Meithrin y mis Medi canlynol, **efallai y bydd adegau pan na fydd modd trosglwyddo yn sgil gordanysgrifio**.

Nid oes hawl i apelio am leoedd cyn oed meithrin a meithrinfeydd.

Dyddiadau allweddol ar gyfer ymgeisio

Carfan derbyn	Ffurflen a ddychwelwyd gan
Dosbarth Cyn Oed Meithrin Ysgol Gynradd Tymor y Gwanwyn – Ionawr 2026 (3ydd pen-blwydd yn disgyn rhwng 1 Medi 2025 a 31 Rhagfyr 2025)	28 Chwefror 2025
Tymor yr Haf Dosbarth Cyn Oed Meithrin Ysgol Gynradd – Ebrill 2026 (3ydd pen-blwydd yn disgyn rhwng 1 Ionawr 2026 a 31 Mawrth 2026)	31 Mai 2025

Cyn belled ag y bo modd, bydd yr awdurdod lleol yn sicrhau bod darpariaeth ar gael yn ysgol ffafriaeth gyntaf y teulu. Fodd bynnag, lle nad yw ysgolion yn gallu ateb y galw, bydd lle mewn ysgol (ion) amgen yn cael ei chynnig.

Darparwyr Addysg Gofrestredig mewn lleoliadau nas cynhelir

Gall yr awdurdod lleol ddarparu cyllid grant Blynyddoedd Cynnar i blant gael mynediad i le addysg feithrin rhan-amser yn un o'r 3 Darparwr Addysg Gofrestredig ym Merthyr Tudful fel dewis arall i fynychu addysg feithrin mewn ysgol.

Ar hyn o bryd mae'r lleoliadau hyn wedi'u cofrestru fel Darparwyr Addysg Blynyddoedd Cynnar ym Merthyr Tudful a'u manylion yw:-

- Cylch Meithrin (cyfrwng Cymraeg), wedi'i leoli yng Nghapel Carmel, Twyncarmel.
- Cyn-ysgol Little Rascals, yn y Ganolfan Blant Integredig, Pentrebach
- Blossom - Blynyddoedd Cynnar, Heolgerrig Road, Heolgerrig, CF48 1RP

Os oes angen rhagor o wybodaeth arnoch am Ddarparwyr Addysg Blynyddoedd Cynnar – gellir cysylltu â **Thîm y Blynyddoedd Cynnar** ar 01685 725000.

Ni fydd yr awdurdod lleol yn ariannu lleoedd mewn lleoliadau nas cynhelir mewn bwrdeistrefi sirol eraill.

Gall rhieni sy'n gweithio, neu'r rhai mewn addysg/hyfforddiant plant 3 neu 4 oed, wneud cais am gymorth y llywodraeth gyda chostau gofal plant.

O dan Gynnig Gofal Plant Cymru, gall rhieni hawlio hyd at 30 awr yr wythnos o addysg gynnar a gofal plant yng Nghymru, am hyd at 48 wythnos o'r flwyddyn. Ym Merthyr Tudful, i

blant sy'n derbyn lle Meithrin rhan amser, mae'r 30 awr yn cynnwys 12.5 awr o addysg gynnar a 17.5 awr o ofal plant. Dim ond ar gyfer gwyliau'r ysgol y bydd y plant hynny sy'n derbyn lle Meithrin llawn amser yn gallu gwneud cais.

[Cael 30 awr o ofal plant i blant 3 a 4 oed | GOV. CYMRU](#)

Derbyniadau Meithrin (Rising 4's)

Gwybodaeth Bwysig

Ni fydd gan ddisgyblion sy'n cael eu derbyn i **ddosbarth meithrin hawl awtomatig i barhau ag addysg yn yr ysgol honno**. Er y gwneir pob ymdrech i ddarparu ar gyfer y disgyblion hynny, rhaid gwneud cais ffurfiol i'w drosglwyddo i'r dosbarth Derbyn (ar ôl ei drosglwyddo o'r feithrinfa). **Efallai y bydd adegau pan na fydd modd i'r trosglwyddiad hwn ddigwydd yn sgil gordansgrifio.**

Bydd lleoedd meithrin yn llawn amser a byddant am o leiaf bum awr y dydd.

Dyddiadau allweddol ar gyfer ymgeisio

Carfan derbyn	Dychwelyd Ffurflen
Dosbarth Meithrin Ysgolion Cynradd (3 oed cyn 1 Medi 2025)	30 Tachwedd 2024

Meini Prawf ar gyfer Mynediad Disgyblion i ddosbarth meithrin/ysgol

I gael manylion y meini prawf dros danysgrifio ar gyfer mynediad i ddisgyblion, cyfeiriwch at "*Beth sy'n digwydd pan fydd gormod o blant yn gwneud cais am leoedd?*"

2. Mynediad i'r Dosbarth Derbyn

Mae'n rhaid i rieni/gofalwyr plant sy'n mynychu dosbarth meithrin mewn ysgol neu ysgol feithrin sy'n bwydo wneud cais am le yn y brif ysgol pan fydd y plentyn yn cyrraedd yr oedran i gael ei dderbyn i'r ysgol gynradd. **Nid yw plant sy'n mynychu dosbarth meithrin yn trosglwyddo'n awtomatig i'r ysgol.**

Gellir dod o hyd i'r dyddiadau allweddol ar gyfer ceisiadau ar dudalen 3 y llyfryn hwn. Bydd derbyniadau ar-lein ar agor yn ystod tymor yr hydref ac mae'n bwysig nad ydych yn colli allan ar le oherwydd cais hwyr.

3. Derbyn i Ysgolion Cynradd

Ym Merthyr Tudful, mae plant rhwng 3/4-11 oed yn cael eu cydnabod fel disgyblion sy'n derbyn addysg gynradd.

Mae presenoldeb yn yr ysgol rhwng tair oed a dyddiad pen-blwydd y plentyn yn bump oed yn ddewisol ac mae gan rieni'r hawl i ohirio mynediad eu plentyn i'r ysgol tan y tymor yn dilyn eu pen-blwydd yn bump oed.

Mae gan bob plentyn hawl i ddechrau'r ysgol ar ddechrau'r flwyddyn ysgol (mis Medi) lle

maent yn troi'n bump oed. Bydd plant yn gallu mynd i'r ysgol pan fyddant yn dair neu bedair oed a dylai rhieni drafod y ddarpariaeth hon gyda'r staff yn y Tîm Derbyn i Ysgolion.

Mae'n ofynnol yn ôl y gyfraith i bob plentyn dderbyn addysg llawn amser o ddechrau'r tymor ysgol ar ôl ei ben-blwydd yn bump oed.

Os bydd rhieni/gofalwyr yn dewis gohirio dyddiad cychwyn eu plentyn tan y tymor ar ôl iddynt droi'n bump oed, dylai'r rhiant hysbysu'r awdurdod lleol yn ysgrifenedig erbyn 22 Rhagfyr 2023. Gellir gwneud hyn drwy e-bostio ysgol. admissions@merthyr.gov.uk, neu drwy anfon llythyr at dderbyniadau ysgol, Adran Ddysgu, y Ganolfan Ddinesig, Stryd y Castell, Merthyr Tudful, CF47 8AN.

4. Derbyn i Ysgolion Uwchradd

Bydd plant yn trosglwyddo o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd ar ddechrau'r flwyddyn ysgol yn dilyn eu pen-blwydd yn un ar ddeg oed. Rhaid i bob trosglwyddiad o'r fath gael ei wneud drwy ffurflen gais wedi'i chwblhau. Ar gyfer plant a anwyd rhwng 1 Medi 2012 a 31 Awst 2013 bydd yn trosglwyddo i'r ddarpariaeth ysgolion uwchradd leol ym mis Medi 2024. Bydd penaethiaid ysgolion cynradd yn gallu rhoi gwybod i rieni/gofalwyr am yr ysgol uwchradd y dylai eu plant fynychu fel arfer a rhoi gwybod i rieni/gofalwyr am y trefniadau trafniadaeth a fabwysiadwyd gan yr awdurdod lleol. Os yw rhieni/gofalwyr yn dymuno i'w plentyn fynd i ysgol uwchradd nad yw'n gwasanaethu eu hardal, dylent gysylltu â'r Tîm Derbyn i Ysgolion am gyngor (01685 725000). Dylid gwneud ceisiadau am dderbyniadau o'r fath cyn gynted â phosibl ac fel y nodir yn "Gwneud Cais am Lle" (tudalen 3). Rhestrir y meini prawf perthnasol yn "Beth Sy'n Digwydd Pan Fod Gormod o Blant yn Gwneud Cais am Leoedd?" (tudalen 12). Trefniadau Derbyn Ysgol ar gyfer Rhieni 2024-2025

5. Newid Ysgolion

Mae newid ysgol ar unrhyw adeg yn gam mawr i blentyn. Gall penderfyniad o'r fath fod yn anochel, e.e. o ganlyniad i'r teulu yn symud cartref a bydd angen i rieni mewn amgylchiadau o'r fath gysylltu â'r ysgol leol yn ogystal â'r Tîm Derbyn i Ysgolion am gymorth (01685 725000). Os hoffai rhieni/gofalwyr i'w plentyn drosglwyddo o un ysgol i'r llall, dylent drafod y sefyllfa gyda'r pennaeth presennol yn gyntaf. Os, yn dilyn y drafodaeth hon, mae rhieni/gofalwyr yn dal i fod eisiau trosglwyddo eu plentyn i ysgol newydd, dylent gysylltu â'r Tîm Derbyn i Ysgolion am gyngor cyn gwneud y cais.

Cyfeiriwch hefyd at Adran B (tudalen 23) am wybodaeth yn ymwneud â chlodiant o'r cartref i'r ysgol.

Os nad yw'r grŵp blwyddyn perthnasol yn yr ysgol sy'n derbyn wedi cyrraedd terfyn derbyn cyhoeddedig yr ysgol (gan gynnwys, lle bo'n briodol, nifer y lleoedd wrth gefn cydnabyddedig) ar gyfer plant y mae eu rhieni/gofalwyr eisoes wedi gwneud cais am le yn yr ysgol ar eu cyfer, yna dylid derbyn y plentyn i'r ysgol.

Trosglwyddiadau Cynradd - Gall dosbarthiadau gynnwys mwy nag un grŵp oedran, ac os felly bydd gan y Pennaeth y dasg o leoli'r plentyn yn y dosbarth mwyaf priodol. Mae'r Llywodraeth wedi cyfyngu nifer y plant sy'n gallu mynychu dosbarthiadau cynradd i uchafswm o 30 disgybl, yn nosbarthiadau derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2. Gallai hyn olygu na fydd unrhyw le gwag addas ar gael.

Trosglwyddiadau Uwchradd - Dylai Rhiant/Gofalwyr nodi y gall argaeledd dewisiadau

opsiwn a'r cwricwlwm sy'n cael ei ddilyn amrywio o ysgol i ysgol, a gall hyn beri pryder wrth symud ysgolion, yn enwedig ym mlynnyddoedd 10/11. Ni ddylid cymryd yn ganiataol y bydd yr un dewisiadau opsiwn ar gael mewn ysgol arall

6. Polisi yr Iaith Gymraeg

Yn dilyn cyflwyno deddfwriaeth newydd Cwricwlwm i Gymru, *mae gan benaethiaid a darparwyr addysg feithrin nas cynhelir ddisgresiwn ynghylch a ydynt yn cyflwyno Saesneg i ddysgwyr rhwng 3 a 7 oed ac i ba raddau y maent yn cyflwyno Saesneg i ddysgwyr rhwng 3 a 7 oed. Mae hyn er mwyn hwyluso trochi'r Gymraeg yn y blynyddoedd cynnar.*

I gael rhagor o wybodaeth am y Cwricwlwm i Gymru, ewch i [Crynodeb o'r ddeddfwriaeth - Hwb \(llyw.cymru\)](#)

Yn unol â'r Strategaeth Addysg Gymraeg (Ebrill 2010), polisi'r awdurdod lleol yw y dylai pob plentyn gael cyfle i ddysgu a defnyddio'r Gymraeg.

Mae dwy Ysgol Gynradd Gymraeg ym Merthyr Tudful ac un ddarpariaeth ysgol feithrin cyfrwng Cymraeg:-

- Ysgol Gynradd Gymraeg Santes Tudful
- Ysgol Gynradd Gymraeg Rhyd-y-Grug
- Ysgol Gynradd Gymraeg Santes Tudful, Safle'r Gurnos

Mae addysg ar gael mewn ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg i bob disgybl y mae eu rhieni'n dewis derbyn addysg trwy gyfrwng y Gymraeg. Er mai Cymraeg yw prif gyfrwng y cyfarwyddyd, mae safonau uchel yn y Saesneg yn cael eu cynnal.

Bydd disgyblion sy'n mynychu Ysgolion Cynradd Cyfrwng Cymraeg yn gallu parhau â'u haddysg mewn Ysgol Uwchradd Cyfrwng Cymraeg a bydd hyn yn digwydd y tu allan i Fwrdeistref Sirol Merthyr Tudful. Mae gan yr awdurdod lleol bartneriaeth lwyddiannus ag Ysgol Gyfun Rhydywaun yn Rhondda Cynon Taf.

Mae yna hefyd 5 Cylch Meithrin ar gael ym Merthyr Tudful i rieni sy'n dymuno i'w plentyn cyn oed ysgol fynychu darpariaeth cyn oed ysgol yn y Gymraeg:

Cylch Meithrin Aber-fan

Cylch Meithrin Gurnos

Cylch Meithrin Pentrebach

Cylch Meithrin Treharris

Cylch Meithrin Twyncarmel

Am ragor o wybodaeth, cysylltwch â'r Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd ar 01685 725000 neu fis@merthyr.gov.uk

Cymraeg fel ail iaith mewn ysgolion cyfrwng Saesneg

Addysgir y Gymraeg i bob disgybl o'r Cyfnod Sylfaen. Rhoddir pwyslais ar ddatblygu sgiliau llafar o fewn cyd-destun ystyrion. Mae'r defnydd achlysurol o'r iaith yn ystod y diwrnod ysgol yn cael ei annog.

Caiff y Gymraeg ei datblygu ymhellach yng Nghyfnod Allweddol 2 gyda mwy o bwyslais ar sgiliau darllen ac ysgrifennu. Ers mis Medi 1999, mae'r Gymraeg hefyd wedi cael ei dysgu i bob disgybl yng Nghyfnodau Allweddol 3 a 4.

I gael gwybod mwy am fanteision Addysg Cyfrwng Cymraeg, cyfeiriwch at y Llyfryn Dwyieithog, sydd i'w weld ar wefan y Cyngor www.merthyr.gov.uk.
<https://www.merthyr.gov.uk/media/6198/being-bilingual-booklet-2020.pdf>

D. DERBYN I YSGOLION GWIRFODDOL A GYNORTHWYIR

Polisi Derbyn 3-16 ysgol

Mae'r polisi hwn yn cyfeirio at dderbyn ym mis Medi 2025. Mae Ysgol Gatholig Carlo Acutis Fendigaid yn ysgol wirfoddol a gynorthwyir yn Archesgobaeth Caerdydd. Mae gan y Corff Llywodraethol gyfrifoldeb yn unig am dderbyniadau i'r ysgol a bydd yn gweithredu yn unol â holl ddarpariaethau perthnasol Codau 2013 Llywodraeth Cymru ar Dderbyniadau i Ysgolion ac Apeliadau Derbyn i Ysgolion a chyda'r gyfraith ar dderbyniadau ysgolion fel y mae'n gymwys i ysgolion a gynhelir.

Mae gan Carlo Acutis Fendigaid ethos Catholig. Mae'r ysgol yn cael ei llywodraethu fel rhan o'r Eglwys Gatholig yn unol â'i Gweithred Ymddiriedolaeth a'i Hofferyn Llywodraethu ac mae'n ceisio bod yn dyst i lesu Grist bob amser. Gofynnwn i bob rhiant sy'n gwneud cais am le yma i barchu'r ethos hwn a'i bwysigrwydd i gymuned yr ysgol. Nid yw hyn yn effeithio ar hawl rhieni nad ydynt o'r ffydd Gatholig, neu heb gefndir ffydd, i wneud cais am le a chael eu hystyried ar gyfer lle wrth i'r ysgol groesawu ac annog ceisiadau gan bob teulu.

Y rhif derbyn ar gyfer yr ysgol yw **193**, wedi'i rannu ar draws y pedwar safle ar wahân fel a ganlyn:

Blwyddyn 7 (Bendigedig Carlo Acutis - Campws yr Esgob Hedley) 120

Derbyn (campws Sant Aloysius) 23

Derbyn (campws Sant Illtyd) 22

Derbyn (campws y Santes Fair) 28

Lle mae mwy na 120 o geisiadau ar gyfer blwyddyn 7, a 73 yn y Dosbarth Derbyn, bydd lleoedd yn cael eu dyrannu yn unol â'r meini prawf gordanysgrifio a restrir isod.

E. TREFNIADAU DERBYN AR GYFER DISGYBLION AG ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL

Efallai y bydd nifer fach o ddisgyblion ag anghenion addysgu ychwanegol (AAY) angen mynediad at ddarpariaeth arbenigol, fel y Ganolfan Adnoddau Dysgu (CAD) neu Ysgol Arbennig. Mae mynediad i CAD neu Ysgol Arbennig yn cael ei bennu gan banel amlasiantaeth ac adolygir lleoliadau yn rheolaidd i sicrhau eu bod yn parhau i fod y ddarpariaeth fwyaf priodol ar gyfer y sawl a leolir.

Os yw plentyn wedi mynychu CAD Blynyddoedd Cynnar, nid oes hawl awtomatig i fynychu CAD Cyfnod Allweddol 2, byddai'r Panel Anghenion Addysgu Ychwanegol yn penderfynu ar hyn.

Os yw plentyn wedi gwneud cynnydd digonol i ddychwelyd i addysg prif ffrwd, byddai angen gwneud cais am fynediad i'w ysgol ddalgyrch. Bydd rhieni/gofalwyr yn cadw'r hawl i fynegi dewis. Mewn achos o'r fath, byddai unrhyw gais am fynediad yn cael ei drin yn union yr un ffordd ag unrhyw gais arall am addysg prif ffrwd ac felly byddai'n ddarostyngedig i'r broses dderbyn a gyhoeddwyd.

Efallai bod gan rai disgyblion, o ganlyniad i'w hanghenion dadysgu ychwanegol, Ddatganiad Anghenion Addysgol Ychwanegol (DAAY). Mae Llywodraeth Cymru wedi diwygio'r system AAy ac ym mis Medi 2022 dechreuwyd trosi Datganiadau AAy yn Gynllun Datblygu Unigol (CDU). Disgwylir i'r broses hon gael ei chwblhau erbyn mis Medi 2025.

Disgyblion ag Anghenion Addysgu Ychwanegol ond heb Gynllun Datblygu Unigol na Datganiad o Anghenion Addysgol Ychwanegol

Mae trefniadau derbyn ar gyfer plant ag anghenion addysgu ychwanegol ond nad oes ganddynt Gynllun Datblygu Unigol neu Ddatganiad o AAy yn cael eu trin ar yr un sail ag ymgeiswyr eraill. Caiff ceisiadau mewn perthynas â phlant o'r fath eu hystyried ar sail meini prawf derbyn yr awdurdod lleol.

Disgyblion â Chynllun Datblygu Unigol neu Ddatganiad o Anghenion Addysgol Ychwanegol

Os oes gan blentyn Gynllun Datblygu Unigol a gynhelir gan yr awdurdod lleol neu Ddatganiad o AAy a gynhelir gan yr awdurdod lleol, bydd y tîm AAy o fewn yr awdurdod lleol yn gyfrifol am gynghori ar ddarpariaeth ddysgu ychwanegol sydd i'w gwneud gan yr ysgol, ac am ystyried addasrwydd yr ysgol wrth naill ai gwblhau'r Cynllun Datblygu Unigol neu yn dilyn adolygiad sy'n canolbwyntio ar yr unigolyn.

Os yw rhiant/gofalwr plentyn ag Anghenion Addysgu Ychwanegol yn dymuno apelio yn erbyn unrhyw benderfyniadau a wneir ynghylch lleoliad ysgol, gellir gwneud apêl i Dribiwnlys Addysg Cymru, ar eu gwefan: <https://educationtribunal.gov.wales/>

F. TREFNIADAU GYDAG AWDURDODAU LLEOL CYFAGOS

Gall rhieni wneud cais i'w plentyn fynychu unrhyw ysgol, mewn unrhyw awdurdod lleol, yn amodol ar feini prawf derbyn yr ysgol/awdurdod lleol hwnnw os oes gan yr ysgol ddigon o leoedd. Dylid gwneud ymholiadau i awdurdod derbyn yr awdurdod lleol hwnnw yn y lle cyntaf.

G. YMGEISIO AM LE

Rhaid gwneud **cais am le mewn ysgol benodol** yn swyddogol drwy'r porth ar-lein i'r awdurdod lleol neu'n uniongyrchol i gorff llywodraethu ysgol wirfoddol a gynorthwyir. Mae'r meini prawf cyhoeddedig mewn perthynas â "*Beth sy'n digwydd pan fydd gormod o blant yn gwneud cais am leoedd?*" yn gosod pob ymgeisydd yn nhrefn blaenoriaeth ar gyfer derbyniadau. Mae'r awdurdod lleol yn cynnig lleoedd derbyn yn ystod y tymor cyn i blentyn ddechrau yn yr ysgol. Dylai rhieni/gofalwyr wneud cais erbyn 20 Rhagfyr 2024 i'w derbyn i'r ysgol uwchradd ym mis Medi 2025 ac erbyn 20 Rhagfyr 2024 i gael eu derbyn i'r dosbarth derbyn mewn ysgolion cynradd ym mis Medi 2025 a 30 Tachwedd 2024 ar gyfer mynediad i'r dosbarth meithrin ym mis Medi 2025.

Bydd yr awdurdod yn hysbysu rhieni/gofalwyr a yw'n bosibl i blentyn fynychu'r ysgol a ffefrir ai peidio. Ni ddylai rhieni/gofalwyr oedi cyn trafod eu cais gyda'r Pennaeth a fydd, os yw'n briodol, yn trefnu i rieni/gofalwyr ymweld â'r ysgol.

Mae pob ysgol yn cynhyrchu prosectws sy'n cynnwys gwybodaeth berthnasol gan gynnwys manylion ynghylch eu nodau a'u chredoau addysgol, eu trefniadaeth, cyfleoedd cwricwlwm, ac unrhyw weithgareddau allgyrsiol. Mae prosectws ysgol ar gael gan Bennaeth yr ysgol.

H. AMSERU'R BROSES DDERBYN

I gael manylion am derfynau amser derbyn, gweler tudalen 2.

Bydd unrhyw gais am fynediad sy'n cael eu gwrthod yn cael cynnig apêl y bydd angen ei gwneud erbyn y dyddiadau canlynol.

Derbyn i'r Uwchradd – 15 Mawrth 2025

Derbyn i'r Dosbarth Derbyn – 2il Mai 2025

Os na fydd cais apêl yn llwyddiannus, byddwch yn cael cynnig gwrandawriad gan banel apêl annibynnol.

Bydd ceisiadau hwyr yn cael eu derbyn gan ddarparu rheswm addas dros gyflwyno ar ôl y dyddiad cau. Fodd bynnag, derbynnir ceisiadau mewn perthynas â 'phlant sy'n derbyn gofal' neu blant â Chynllun Datblygu Unigol neu ddatganiad o AAY, sy'n enwi ysgol benodol, pan dderbynnir ceisiadau o'r fath.

I. BETH SY'N DIGWYDD PAN FYDD GORMOD O BLANT YN GWNEUD CAIS AM LEOEDD?

Os yw nifer y ceisiadau a dderbynnir ar gyfer ysgol yn is na rhif derbyn yr ysgol, bydd pob cais am fynediad i'r ysgol yn cael ei ganiatáu. Ni ellir cadw lleoedd ar gyfer plant 'dalgyrch' oni bai eu bod yn blant oed derbyn y mae eu rhieni wedi gwneud cais i'wn derbyn i'r ysgol gael ei ohirio tan ddyddiad diweddarach yn yr un flwyddyn ysgol.

Os oes mwy o ymgeiswyr na lleoedd ar gael, bydd yr awdurdod lleol yn cymhwyso'r meini prawf gordanysgrifio canlynol er mwyn penderfynu dyrannu lleoedd sydd ar gael:

Categori blaenoriaeth 1: 'Plant sy'n Derbyn Gofal' (plant mewn gofal cyhoeddus) a chyn hynny 'Plant sy'n Derbyn Gofal'.

Categori blaenoriaeth 2: Plant y mae eu cartref y tu mewn i ddalgyrch yr ysgol a bod ganddynt frawd neu chwaer hŷn yn mynychu'r ysgol o'r un cyfeiriad, ar ddyddiad y cais, a fydd yn parhau i fynychu'r ysgol honno ym mis Medi 2025.

Categori Blaenoriaeth 3: Plant y mae eu cartref y tu mewn i ddalgyrch yr ysgol nad oes ganddynt frawd neu chwaer hŷn yn mynychu'r ysgol.

Categori Blaenoriaeth 4: Plant y mae eu cartref y tu allan i ddalgyrch yr ysgol a bod ganddynt frawd neu chwaer hŷn yn mynychu o'r un cyfeiriad, ar ddyddiad y cais, a fydd yn parhau i fynychu'r ysgol honno ym mis Medi 2025.

Categori blaenoriaeth 5: Plant y mae eu cartref y tu allan i ddalgyrch yr ysgol nad oes ganddynt frawd neu chwaer hŷn yn mynychu'r ysgol. Bydd plant sy'n byw o fewn CBSMT, yn cael blaenoriaeth dros ddisgyblion y tu allan i'r sir.

Er mwyn osgoi pob amheuaeth, mae'r cyfeiriad at 'gartref' yn y categorïau gordanysgrifio uchod yn cyfeirio at leoliad gwirioneddol yr annedd breswyl y mae'r plentyn yn byw ynddi.

Bydd plant yn cael eu dosbarthu fel brodyr a chwiorydd os:-

a) eu bod yn frawd neu chwaer lawn neu hanner

b) eu bod yn frawd neu chwaer fabwysiedig neu faethedig

(c) os ydynt yn blant sy'n byw yn llawn amser/yn barhaol yn yr un cartref h.y. llysfrawd / llyschwaer

SYLWCH NAD YW CEFNDRYD, NITHOEDD NA NEIAINT YN CAEL EU CYFRIF FEL BRODYR A CHWIORYDD

Ni ellir ystyried trefniadau gofal plant/gwarchod plant neu le gwaith rhiant wrth gymhwyso meini prawf derbyn.

I gael rhagor o wybodaeth, anfonwch e-bost atom yn school.admissions@merthyr.gov.uk, neu ffoniwch y Ganolfan Cyswllt Cwsmeriaid (01685) 725000 a gofynnwch am y Tîm Derbyn i Ysgolion.

Torri dadl

Bydd plant yn cael eu derbyn hyd at y Nifer Derbyn yn nhrefn blaenoriaeth fel yr amlinellir uchod. Bydd plant sy'n byw o fewn CBSMT yn cael blaenoriaeth ar gyfer derbyniadau dros ddisgyblion y tu allan i'r sir. Os, o fewn unrhyw un o'r categorïau blaenoriaeth a restrir, na ellir cynnig lle i'r holl ymgeiswyr, rhoddir blaenoriaeth i blant sy'n byw agosaf at yr ysgol. Caiff pellter ei fesur gan yr awdurdod gan ddefnyddio'r llwybr cerdded byrraf, diogel rhwng cyfeiriad y cartref a giât yr ysgol agored agosaf. Er mwyn osgoi amheuaeth, mewn ardaloedd lle na nodwyd llwybr cerdded diogel gan yr awdurdod, defnyddir y llwybr gyrru byrraf rhwng cyfeiriad y cartref a giât yr ysgol agored agosaf. Bydd y pellter yn cael ei fesur drwy ddefnyddio system electronig 'mapio ysgolion' yr awdurdod yn unig, er mwyn sicrhau cyfle cyfartal i bob cais. Ni fydd mesuriadau a gyfrifir gan unrhyw system arall yn cael eu hystyried. Cyfeiriad y cartref mewn achosion lle y mae gan rieni gyfrifoldeb ar y cyd dros blant, fydd y cyfeiriad y telir Budd-dal Plant iddo.

Bydd 'Plant sy'n Derbyn Gofal' hefyd yn cael eu derbyn i ysgol ddewisol y tu allan i'r cylch derbyn arferol. Ni ellir gwrthod mynediad oni bai y byddai gwneud hynny yn niweidio'n ddifrifol y ddarpariaeth addysg effeithlon neu'r defnydd effeithlon o adnoddau.

Apeliadau

Broses apelio

Bydd rhieni/gofalwyr yn cael gwybod yn ysgrifenedig am ganlyniad eu cais gan gynnwys y modd o apelio yn erbyn y penderfyniad. Lle mae hawl i apelio, gellir gwneud hyn yn y Gymraeg neu yn y Saesneg.

Ar y cais mae'n ofynnol i rieni/gofalwyr roi dewis cyntaf, ail a thrydydd dewis yr ysgol. Os, ar ôl cymhwyso'r meini prawf derbyn, na fu'n bosibl derbyn y plentyn/plant i'w dewis ysgol gyntaf, gwneir trefniadau ar gyfer derbyn yr ail ddewis. Os yw rhieni/gofalwyr yn anhapus gyda'r canlyniad hwn, gallant gyflwyno apêl yn erbyn penderfyniad Derbyn i Ysgolion.* Os nad yw rhieni/gofalwyr wedi nodi ail neu drydydd dewis ar gyfer ceisiadau oedran ysgol gorfodol, cysylltir â nhw a gofynnir iddynt a ydynt yn dymuno gwneud y canlynol:

- 1) Gwneud ail ddewis o'u dewis eu hunain.
- 2) Derbyn ysgol amgen y gall yr Awdurdod Lleol ei chynnig (ALa).
- 3) Apêl yn erbyn y penderfyniad i beidio â derbyn y plentyn/plant i'r ysgol dewis gyntaf. * Ddim yn berthnasol ar gyfer ceisiadau i gael mynediad i ysgolion meithrin neu ddo-barthiadau, neu ddarpariaeth cyn-feithrin.

Gweithdrefn Apelio

Rhaid i rieni/gofalwyr sy'n dymuno apelio yn erbyn canlyniad eu cais am dderbyn eu plentyn/plant i ysgol (ac eithrio ysgol Eglwys Wirfoddol a Gynorthwyr);

1. Rhoi llythyr apêl ysgrifenedig i'r Awdurdod Lleol o fewn 10 diwrnod gwaith i'r penderfyniad derbyn.
2. Cynnwys y wybodaeth ganlynol yn y llythyr
 - a. Enw a dyddiad geni eich plentyn.
 - b. Enw'r ysgol y ffafriwyd y gwrthodwyd lle iddi.
 - c. Y rhesymau pam mae eich apêl yn cael ei gwneud.
3. Anfon y llythyr apêl at; Y Cyfarwyddwr Addysg, Y Ganolfan Ddinesig, Stryd y Castell, Merthyr Tudful, CF47 8AN neu e-bostiwch school.admissions@merthyr.gov.uk

Bydd swyddog derbyn ysgolion yr ALI yn trefnu i unrhyw apêl gael ei chlywed gan banel annibynnol. Bydd apeliadau yn cael eu clywed o fewn 30 diwrnod ysgol i'r dyddiad cau ar gyfer derbyn apeliadau.

Rhoddir o leiaf 14 diwrnod i rhieni/gofalwyr o'r dyddiad postio h.y. 10 diwrnod gwaith, rhybudd ysgrifenedig o'r dyddiad y bydd yr apêl yn cael ei chlywed. Gellir gweithredu amserlen fyrrach gyda chytundeb y ddau barti.

Gall rhieni/gofalwyr fynychu'r gwrandawriad a gwneud sylwadau i'r panel (ysgrifenedig a/neu ar lafar). Bydd rhieni/gofalwyr yn cael y dewis i siarad y Gymraeg yn y cyfarfod. Mewn amgylchiadau o'r fath lle na ellir cynnal y cyfarfod yn gyfan gwbl yn y Gymraeg, darperir gwasanaethau cyfieithu ar y pryd.

Os bydd rhieni/gofalwyr yn dewis mynychu'r gwrandawriad, gall ffrind, cynghorydd, cyfieithydd neu arwyddwr ddod gyda nhw a fydd yn bresennol mewn rôl gefnogol yn unig, oni bai bod y rhieni/gofalwyr yn dewis bod y ffrind/cynrychiolydd yn siarad ar eu rhan. Os yw rhieni/gofalwyr yn bwriadu dod gyda nhw, dylent hysbysu'r ALI ymlaen llaw.

Os bydd rhieni/gofalwyr yn dewis cael eu cynrychioli gan gyfreithiwr, rhaid hysbysu'r ALI yn ysgrifenedig o leiaf 7 diwrnod cyn dyddiad y gwrandawriad (cyfeiriad fel uchod).

Ni ddylai rhieni/gofalwyr fod yng nghwmni aelod o'r Cyngor Bwrdeistref Sirol, Swyddog Awdurdod Lleol neu wleidydd lleol gan y gallai hyn arwain at wrthdaro buddiannau.

Gall rhieni/gofalwyr ddewis peidio â mynychu'r gwrandawriad, yna bydd y canlyniad yn cael ei benderfynu ar gynnwys y llythyr gwreiddiol (ac unrhyw wybodaeth gefnogol ysgrifenedig ychwanegol) a anfonwyd ymlaen gan y rhieni/gofalwyr.

Bydd rhieni/gofalwyr yn cael eu hysbysu o ganlyniad yr apêl, yn ysgrifenedig, o fewn 5 diwrnod gwaith ar ôl i'r gwrandawriad apêl ddod i ben.

Nid yw derbyn ail gynnig dewis yn atal rhieni/gofalwyr rhag cyflwyno apêl yn erbyn y penderfyniad i beidio â derbyn y plentyn/plentyn i'r ysgol dewis gyntaf.

Nodwch, os gwelwch yn dda, mai cyfrifoldeb rhiant/gofalwyr yw profi bod cais am apêl wedi'i anfon ac felly rydym yn cynghori'n gryf i anfon pob cais apêl trwy **bost sydd wedi'i recordio** neu e-bost wedi'i olrhain at ddibenion tystiolaeth.

Plant Oedran Meithrin (o dan 5 oed).

Nid oes hawl i apelio yn erbyn gwrthod plant cyn oed meithrin neu blant oed meithrin (naill ai'n llawn amser neu'n rhan-amser) i ysgol.

Sail Apêl

- 1) Bydd pob apêl a ganiateir yn cael eu hystyried yng ngoleuni meini prawf derbyn yr ALI i benderfynu a yw'r broses gywir wedi'i dilyn wrth gymhwyso'r meini prawf hyn.
- 2) Os canfyddir bod yr ysgol yn llawn, yna rhoddir ystyriaeth i gryfder achos y rhiant/gofalwr i benderfynu a ddylai'r plentyn (plant) gael ei dderbyn i'r ysgol honno o hyd.
- 3) Mewn perthynas ag apêl yn erbyn derbyniadau i ddsbarthiadau derbyn, blwyddyn 1 neu flwyddyn 2, yr effeithir arnynt gan y terfyn deddfwriaeth maint dosbarthiadau babanod o 30, ni ddylai'r panel ond edrych a oedd y meini prawf derbyn wedi'u cymhwyso'n gywir.

Apeliadau i Ysgolion Gwirfoddol a Gynorthwyr (Eglwys)

Rhaid i apeliadau yn erbyn penderfyniadau mewn perthynas â derbyniad(au) i Ysgol Gatholig Bendigaid Carlo Acutis 3-16 gael eu gwneud yn uniongyrchol i gorff llywodraethu'r ysgol. Gellir gwneud hyn drwy fynd i'r afael â'r llythyr apêl at Glerc y corff llywodraethu a'i anfon i'r ysgol.

J. GWIRIO GWYBODAETH

Cyfeiriad cartref

Dylid gwirio cyfeiriad, er enghraifft un o'r canlynol - Datganiad Treth y Cyngor, bil cyfleustodau diweddar, cyfnewid contractau, i'r ffurflen gais. Rhaid i hyn fod yn gyfeiriad cartref parhaol y plentyn. Bydd unrhyw le a gymeradwywyd ar sail preswylfa yn cael ei dynnu'n ôl os nad yw'r disgybl bellach yn preswyllo yn barhaol yn y cyfeiriad ar ddechrau'r tymor ysgol y mae'r cais yn ymwneud ag ef.

Cyfrifoldeb Rhieni

Dim ond unigolion sydd â chyfrifoldeb rhiant dros y plentyn a enwir ar gais derbyn, sy'n gallu gwneud cais a bydd yn ofynnol iddynt wneud datganiad fel rhan o'r broses ymgeisio. Yn nodweddiadol, disgwylir i'r person sy'n gwneud cais, breswyllo yn yr un cyfeiriad â'r plentyn a chyfeirir ato fel y 'rhiant' at ddibenion derbyn. Pan fo cyfrifoldeb rhiant yn cael ei rannu'n gyfartal, bydd y cyngor yn gofyn i rieni'r plentyn benderfynu pa riant ddylai gyflwyno'r cais. Os na all rhieni gytuno ac nad yw'r naill barti na'r llall wedi cael gorchymyn llys yn datgan pwy ddylai fod yn gwneud y cais, yna bydd yr ALI yn derbyn cais gan y rhiant sy'n derbyn y Budd-dal Plant ar gyfer y plentyn a enwir ar y cais a bydd angen prawf o hyn. Dylai rhieni ddatrys eu gwahaniaethau yn breifat a pheidio â disgwyl i'r ALI ymyrryd mewn anghydfodau rhwng rhieni.

Angen meddygol

Plant a argymhellir ar gyfer lleoliad am resymau meddygol, seicolegol neu addysgol arbennig (rhaid i'r rhain gael eu cadarnhau gan gynghorwyr proffesiynol yr awdurdod lleol)

Genedigaethau lluosog

Os yw'r plentyn olaf i gael ei dderbyn yn un o sawl genedigaeth wrth gymhwyso'r meini prawf gordanysgrifio e.e. efeilliaid, tripledi, yna bydd yr Awdurdod hefyd yn ystyried derbyn y sibling(au) eraill, ond bydd yn rhoi sylw dyledus i ddeddfwriaeth maint dosbarthiadau babanod.

Personél gwasanaeth y DU

Bydd plant personél gwasanaeth y DU yn cael eu trin fel pe bai eu cais am ffurflen dderbyn yn dod law yn llaw â llythyr swyddogol y Weinyddiaeth Amddiffyn (MOD) neu'r Swyddfa Dramor a Chymanwlad (FCO) yn datgan datganiad pendant a chadarnhad o'r cyfeiriad newydd.

K. BETH SY'N DIGWYDD OS GWRTHODIR LLE I BLENTYN?

Rhaid i bob ysgol a gynhelir (gan gynnwys ysgolion sydd â chymeriad crefyddol dynodedig), sydd â digon o leoedd ar gael gynnig lle i bob plentyn sydd wedi gwneud cais. Yn y mwyafrif helaeth o achosion, mae plant yn cael cynnig lleoedd yn yr ysgol dewis cyntaf i'w rhieni/gofalwyr. Os nad yw plentyn yn gallu cael ei dderbyn i ysgol a ffefrir, bydd angen i rieni/gofalwyr benderfynu a ydynt yn fodlon derbyn lle a gynnigir mewn ysgol arall neu a ydynt yn dymuno parhau â'u cais cyntaf. Os bydd rhieni/gofalwyr yn dewis y cwrs olaf, gallant apelio at Banel Apêl Annibynnol. Bydd y Panel Apeliadau Annibynnol yn barnu a oes achos dros gynnig lle i blentyn. Cyn i rieni/gofalwyr apelio, fe'u cynghorir i ystyried meini prawf derbyn yr ysgol / ALI yn llawn. Dylid nodi mai dim ond disgyblion o oedran ysgol

statudol sydd â hawl i apelio.

NODER: nid oes hawl apelio am leoedd meithrin.

Ers cyflwyno'r rheoliadau ynghylch maint dosbarthiadau babanod, gall awdurdodau derbyn wrthod derbyn plentyn i ysgol lle byddai'r mynediad hwnnw'n gorfodi'r ysgol i gymryd mesurau ychwanegol er mwyn cydymffurfio â'r terfynau newydd. Gallai'r rhain gynnwys cyflogi athro ychwanegol, neu ymgymryd â gwaith adeiladu sylweddol.

Nid yw derbyn ail neu drydydd dewis ysgol yn atal rhieni/gofalwyr rhag cyflwyno apêl yn erbyn y penderfyniad i beidio â derbyn y plentyn/plant i'r ysgol dewis cyntaf.

Apelio penderfyniad

Os gwrthodir lle i'ch plentyn/plant/plant yn eich dewis dewisol o ysgol, fe'ch hysbysir drwy e-bost neu'r post (sy'n berthnasol i'r Derbyn a'r Trosglwyddiad i'r Ysgol Uwchradd – Blwyddyn 7). Byddwn ond yn gwrthod lle mewn ysgol os yw nifer y lleoedd yn fwy na'r nifer derbyn. Gall rhieni/gofalwyr ddewis apelio i banel annibynnol os ydynt yn credu bod cyfiawnhad dros ystyried ymhellach. Gall rhieni/gofalwyr gyflwyno apêl ffurfiol yn erbyn yr ALI ond rhaid i hyn gael ei dderbyn o fewn 14 diwrnod (10 diwrnod gwaith) o gael gwybod am y penderfyniad i beidio â derbyn plentyn i'r ysgol o'u dewis. Dylai rhieni gyflwyno eu hapêl yn ysgrifenedig, gan nodi'r rhesymau dros apelio, i: Cyfarwyddwr Addysg, Adran Addysg, Canolfan Ddinesig, Stryd y Castell, Merthyr Tudful, CF48 8AN. Yna bydd yr ALI yn cyfeirio'r apêl at y Panel Apêl Annibynnol.

Cynghorir rhieni/gofalwyr y:-

- Gallant fynychu'r gwrandawriad a gwneud sylwadau i'r panel, naill ai'n ysgrifenedig neu ar lafar, os ydynt yn dymuno gwneud hynny.
- Gallant ddewis peidio â bod yn bresennol yn y cyfarfod apêl ac, yn lle hynny, caniatáu i'r apêl gael ei hystyried ar ddatganiad ysgrifenedig sy'n cael ei gyflwyno
- Gallant fod yng nghwmni ffrind, cynghorydd neu gyfieithydd. Fodd bynnag, ni chaniateir i Gynghorwyr yr ALI fod yn bresennol. Gofynnir i rhieni/gofalwyr roi gwybod i Glerc y Panel Apêl Annibynnol am unrhyw sylwadau o leiaf saith diwrnod cyn y gwrandawriad.

Mewn apêl yn erbyn mynediad, ni fydd y Panel Apêl ond yn gallu cynnal apêl os bernir nad oedd yr awdurdod derbyn wedi gweithredu'r polisi derbyn yn iawn.

Sylwch: nid oes hawl apelio ar gyfer lleoedd cyn oed meithrin a meithrinfeydd.

L. DERBYNIADAU CANOL TYMOR

Efallai y bydd amgylchiadau lle mae rhiant/gofalwr o'r farn bod trosglwyddiad i ysgol wahanol, y tu allan i'r cylch derbyn arferol, yn briodol. Ni ddylid gwneud penderfyniad o'r fath yn ysgafn. Dylai rhieni/gofalwyr feddwl yn ofalus cyn gwneud cais o'r fath. Efallai nad newid ysgol yw'r ateb a gall hyd yn oed waethygu'r sefyllfa. Mae tystiolaeth i awgrymu y gall lefelau cyrhaeddiad plant sy'n symud ysgolion, yn enwedig ym Mlynnyddoedd 10 neu 11, fod yn is na'r rhai sy'n aros yn yr un ysgol drwy gydol eu haddysg uwchradd. Wrth benderfynu a ddylid gwneud cais am drosglwyddiad, byddai'n werth ystyried nifer o ffactorau pwysig iawn:

1. Ysgol Gyfredol - Ydy'r problemau mae'r plentyn yn eu hwynebu gyda'u hysgol

bresennol wedi cael eu trafod gyda'r Pennaeth? Mewn llawer o achosion, gall ysgolion roi mesurau ar waith i ddelio ag unrhyw broblemau y mae plentyn yn eu hwynebu e.e. bwlio neu gael trafferth gyda'r gwaith. Beth bynnag yw'r broblem, efallai nad newid ysgolion yw'r ateb.

- 2. Cwricwlwm** – Mae Fframwaith Cwricwlwm Cymru wedi'i nodi'n genedlaethol ac mae'n cynnwys gofynion cwricwlwm a nodir mewn deddfwriaeth, yn ogystal â chanllawiau. Bydd ysgolion yn defnyddio'r Fframwaith a'r canllawiau i ddatblygu eu cwricwlwm lefel ysgol eu hunain. Nid yw'r Cwricwlwm i Gymru yn rhaglen 'oddi ar y silff.' O ganlyniad, efallai bod gwahaniaeth yn y pynciau a'r gweithgareddau y mae ysgolion yn eu haddysgu.
- 3. Arholiadau**– Yn ystod Blwyddyn 10 a Blwyddyn 11, gofynnir i ddysgwyr ystyried gwahanol lwybrau dysgu. Gall hyn fod yn wahanol ar draws ysgolion. Os bydd eich plentyn yn newid ysgol, efallai y bydd yn colli allan ar waith pwysig ac efallai y bydd canlyniadau arholiadau yn dioddef o ganlyniad. Fodd bynnag, ni ddylid gwrthod ceisiadau oherwydd bod plentyn wedi dilyn cwricwlwm gwahanol mewn ysgol flaenorol.
- 4. Cludiant** - Os bydd plentyn yn symud i ysgol y tu allan i'w dalgylch dynodedig, ni fydd yr awdurdod lleol yn darparu cludiant am ddim i'r ysgol honno. Mae'n ddigon posibl y bydd teithiau i ysgol newydd yn cynnwys bysiau ychwanegol, costau ychwanegol ac amser teithio.

Os yw rhieni/gofalwyr yn dal i fod yn ansicr ynghylch symud eu plentyn – trafodwch!

Ar ôl ystyried yr holl faterion hyn, ac mae rhieni/gofalwyr dal am i'w plentyn drosglwyddo ysgolion, bydd angen iddynt wneud cais i'r Tîm Derbyn i Ysgolion. Gall rhieni/gofalwyr gwblhau cais ar-lein yn Derbyniadau neu Drosglwyddiadau Tymor Canol | Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful neu drwy e-bostio School.admissions@merthyr.gov.uk

Unwaith y derbynnir y ffurflen wedi'i chwblhau, bydd y cais yn cael ei ystyried yn ddi-oed a bydd penderfyniad ffurfiol naill ai i gynnig, neu wrthod lle, yn cael ei hysbysu i'r ymgeisydd o fewn 15 diwrnod ysgol.

Os yw rhieni/gofalwyr yn gwneud cais am fynediad/trosglwyddo i ysgol wirfoddol a gynorthwyr, dylid gofyn am ffurflen gais briodol gan gorff llywodraethu'r ysgol dan sylw.

Nid yw'r Awdurdod Lleol yn annog trosglwyddiadau rhwng ysgolion, a gall newid ysgol ganol tymor amharu ar barhad addysg plentyn yn ddifrifol. Os yw rhieni'n teimlo bod problem yn yr ysgol mor ddifrifol ag sy'n golygu bod angen newid, fe'u hanogir i gymryd pob cam rhesymol i ddatrys y mater gyda'r ysgol yn gyntaf ac yna i ofyn am gyngor gan y Tîm Derbyn os oes angen cyn gwneud cais am drosglwyddiad. Mewn achosion sy'n cynnwys ceisiadau trosglwyddo ysgol nad ydynt yn cynnwys symud tŷ, mae'r Awdurdod Lleol yn cadw'r hawl i drefnu i'r plentyn ddechrau'r ysgol newydd ar ddechrau'r hanner tymor nesaf er mwyn tarfu cyn lleied â phosibl ar ei addysg.

Ni ddylai ymgeiswyr gymryd yn ganiataol y byddant yn cael lle yn awtomatig mewn ysgol leol. Nid oes sicrwydd o le mewn unrhyw ysgol, hyd yn oed os yw'n dalgylch, ac mae'r ysgol eisoes yn llawn yn y grŵp blwyddyn perthnasol, gellid gwrthod y cais.

Rhaid i ddisgyblion barhau i fynychu, lle bo modd, eu hysgol gartref nes y gellir dod o hyd i le arall addas.

M. DERBYNIADAU CHWECHED DOSBARTH (Y Coleg, Merthyr Tudful)

Nid oes bellach dderbyniadau chweched dosbarth i ysgolion uwchradd o fewn yr awdurdod. Bydd y ddarpariaeth hon nawr yn cael ei defnyddio drwy'r cyfleuster dysgu trydyddol integredig, Coleg Merthyr Tudful. Gellir anfon ymholiadau derbyn trwy e-bost at questions.college@merthyr.ac.uk.

Mae gwybodaeth ar gael hefyd drwy www.merthyr.ac.uk/mtc

Mae disgyblion Merthyr Tudful sy'n cael eu haddysgu drwy gyfrwng y Gymraeg yn mynychu Ysgol Rhydywaun yn Rhondda Cynon Taf, sydd â darpariaeth chweched dosbarth.

N. RHESTRAU AROS

Ar gyfer yr ysgolion hynny, a allai gael eu gordanysgrifio, mae'r awdurdod lleol yn cadw rhestr aros. Ar ôl dyrannu lleoedd yn ystod y rownd dderbyn arferol, bydd unrhyw ddisgybl y gwrthodir ei dderbyn i ysgol sydd wedi gordanysgrifio yn aros ar y rhestr, a gynhelir tan 30 Medi. Wedi hynny, bydd disgwyl i rieni/gofalwyr wneud cais newydd am fynediad i'r ysgol o'u dewis. Mae derbyniadau mewn perthynas â disgyblion ar restrau aros yn cael eu pennu drwy gymhwyso'r meini prawf gordanysgrifio, nid yn ôl faint o amser y mae plentyn wedi bod ar y rhestr aros.

O. DALGYLCHOEDD

Mae dalgyrch ysgol yn ardal ddaearyddol ddiffiniedig o gyfeiriadau a ddefnyddir i sicrhau bod pob ysgol yn derbyn nifer briodol o ddisgyblion o'r gymuned. Defnyddir dalgyrch oedd er mwyn:

- rhoi syniad i rieni o'u hysgol leol.
- helpu ysgolion i adnabod y cymunedau y maent yn eu gwasanaethu.
- blaenoriaethu derbyn plant lleol i ysgolion pan fo mwy o geisiadau na lleoedd ar gael.
- fel offeryn cynllunio i alluogi'r Cyngor i ragweld y galw am addysg mewn ardal ac i gynllunio i ateb y galw hwnnw.
- cynorthwyo gyda threfniant cludiant ysgol.

Mae'r awdurdod yn rheoli'r nifer sy'n derbyn mynediad i ysgolion gan ddefnyddio meini prawf gordanysgrifio sy'n rhoi blaenoriaeth uchel i blant dalgyrch os oes mwy o ymgeiswyr na lleoedd ar gael. O bryd i'w gilydd mae angen adolygiad o ddalgyrch oedd er mwyn sicrhau eu bod yn dal i adlewyrchu anghenion yr ysgolion y maent yn eu gwasanaethu, gan gydnabod bod dewis rhieni hefyd yn bwysig. Bydd hyn yn sicrhau, cyn belled ag y bo modd, y bydd disgyblion sy'n byw mewn ardal yn gallu sicrhau lle yn eu hysgol leol. Mae newidiadau hefyd wedi'u cynllunio i ddarparu perthynas ddaearyddol agosach gydag ysgolion i dderbyn nifer briodol o ddisgyblion o'r gymuned.

P. CLUDIANT YSGOL

Mae gan yr awdurdod ddyletswydd statudol i ddarparu cludiant am ddim i ddisgyblion i'r

ysgol agosaf sydd ar gael os ydynt yn byw y tu hwnt i 'bellter cerdded' i'r ysgol honno. Mae'r gyfraith sy'n ymwneud â 'pellter cerdded' yn cael ei diffinio fel dwy filltir ar gyfer oedran cynradd a thair milltir ar gyfer oed uwchradd, wedi'i fesur gan y llwybr cerdded diogel agosaf sydd ar gael. Ar hyn o bryd mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful yn darparu cludiant fel a ganlyn:

- ar gyfer disgyblion oed cynradd dros 2 filltir o'u hysgol gynradd dalgylch agosaf;
- Ar gyfer disgyblion oed uwchradd sy'n byw dros 3 milltir o'u hysgol uwchradd dalgylch agosaf.

Gellir dod o hyd i'r wybodaeth ddiweddaraf ar wefan yr awdurdod, neu drwy gysylltu â'r Ganolfan Cyswllt Cwsmeriaid (01685) 725000 a gofyn am Gludiant Ysgol

Mae'r meini prawf pellter yn berthnasol i bob ysgol gan gynnwys ysgolion Ffydd a Chymraeg. Fodd bynnag, pan fydd disgyblion yn mynychu, o ganlyniad i ddewis rhiant/gofalwr, ysgol heblaw ysgol y dalgylch, rhaid deall bod rhieni/gofalwyr yn derbyn cyfrifoldeb llawn am y costau a'r trefniadau cludiant. Os yw plentyn yn gymwys i gael cludiant am ddim, darperir lle ar gerbyd contract sy'n gwasanaethu'r ardal benodol.

Q. PLANT STAFF GWASANAETH Y DEYRNAS UNEDIG

Ni ddylai awdurdodau derbyn wrthod lle i'r plentyn sy'n gwasanaethu personél y lluoedd arfog ar hyn o bryd oherwydd nad yw'r teulu'n byw yn yr ardal eto. Dylid trin symudiad 'yn y flwyddyn' yr un fath â chyn y flwyddyn ysgol. Er bod y rhiant/rhieni yn aros yn y lluoedd arfog, dylai darpariaethau'r Cod sy'n berthnasol i blant personél Lluoedd Arfog y DU fod yn berthnasol. Mae'r rhain fel a ganlyn;

Plant personél Lluoedd Arfog y DU a Gweision y Goron eraill (gan gynnwys diplomyddion)

Mae teuluoedd personél Lluoedd Arfog y DU a Gweision eraill y Goron yn gorfod symud yn aml o fewn y DU ac o dramor, yn aml ar fyr rybudd. Rhaid dyrannu lleoedd ysgol i blant a'u teuluoedd cyn y flwyddyn ysgol sy'n agosáu os bydd llythyr swyddogol y Weinyddiaeth Amddiffyn (MOD) neu'r Swyddfa Dramor a Chymanwlad (FCO) yn datgan dyddiad dychwelyd. Gall plant Personél Lluoedd Arfog y DU gael statws eithrio at ddibenion maint dosbarthiadau babanod pan gânt eu derbyn i ysgol y tu allan i'r cylch derbyn arferol.